

cellus: nō vult reddere: p suo computat. Nō putabat posse repeti: iam p suo habebat. Reddere extrectat: videat quod timeat amittere: et quod nolit habere. In dubium veniunt pecunia et fides: que p̄ciosior est ibi grauius damnū timendū ē. Tu aut vt aurū teneas: fidē perdis. Brauiori dāno p̄cuteris: et tu de lucro letar̄ es. Ibi timuisti timorē: vbi non erat timor. Redde pecuniā: parū dico redde: p̄de pecuniam ne fidē p̄das. Tu aut reddere pecuniā timuisti: et fidē p̄dere voluisti. Martyres nō aliena tulerūt: sed etiā suam fidē ne amitterent: p̄p̄ia cōtempserūt. Et parū fuit p̄dere pecuniā quando passi sunt: p̄diderūt et animā suam. Quādo p̄scripti sunt p̄diderunt animā: vt in vitā eternā inuenirēt eā. Ergo ibi timuerūt vbi timendū est. Illi vero qui ch̄usto dixerūt: nō est deus: ibi timuerūt vbi nō erat timor. Bixerūt em̄: Si dimiserimus eū: venient romani et tollēt nobis et locū et gentem. Stulticia et impudentia: dicēs in corde suo nō est deus. Timuisti perdere terrā: perdidisti celū: timuisti ne venirēt romani et tollerent tibi et locū et gentē: nunquid tibi tollerent deū: Quid ergo restat: Quid nisi vt fatearis: q̄ tenere voluisti: et tenēdo male amuisti: Perdidisti em̄ et locum et gentē occidendo ch̄istum: et p̄didisti et locū et gentē et ch̄istum. Timēdo occiderūt ch̄istū. Sed quare b̄

Quonia deus dissipat ossa hominibus placentiū: Et volentes placere hominib̄ timuerūt p̄dere locū: Ch̄istus autē ipse de quo dixerūt: Nō est deus: maluit displicere hominib̄ talib̄: quales illi erant: filijs hominū nō filijs dei maluit displicere. Inde dissipata sunt ossa eorū: illius ossa nemo cōfregit. Confusi sunt quoniam deus spreuit eos. Reuera fratres: quantū ad illos attinet magna illis accessit p̄fusio: In quo loco crucifixerūt dominū: quē ideo crucifixerūt ne perderēt et locū et gentem: non ibi sunt iudei. Deus ergo spreuit eos: et tū frangendo admonuit illos vt q̄ cōuertātur. Adodo cognoscāt ch̄istū: et dicant: deus est quē dixerūt nō est deus. Redeāt ad benedictatē paternā: ad hereditatē Ab̄rae Isaac et Jacob: possideant cū ipsis vitā eternā: et si vitā tp̄alē amiserunt. Quare hoc: Quia ex filijs hoīm facti sunt filij dei. Nā q̄diu manēt et nolunt: nō est qui faciat bonū: nō est vsq̄ ad vnū: p̄fusi sunt: qm̄ deus spreuit eos. Et tanq̄

Alia lra.
† dissipauit
† eorū q̄ hoīb̄
placent

ad ipsos cōuersus. **Quis dabit ex syon salutare israel: Stulti increpatis: insultastis: colaphizastis: sp̄ntis illinistis: sp̄ntis coronastis: in crucem erexitis. Quē: Quis dabit ex syon salutare israel: Nōne ipse quē dixistis: nō ē deus: In auertendo dñs captiuitatē populi sui: Nō em̄ auertit captiuitatē ppli q̄s: nisi qui voluit inter vestras manū esse captiuus. Sed qui hoc intelligēt: Exultabit Jacob et letabit israel. Vere Jacob et vere israel: minor ille cui seruiuit maior: ipse exultabit: quia ipse cognoscat.**

Alia lra.
† dñs puerter
deus
† plebs iur.

Explicit Tract. de p̄s. LIII.

Incipit Tract. de p̄s. LIII.

Psalmi huius titulus habet fructū p̄licitatis sue si intelligatur. Et quia psalmus breuis est: cōpensemus in mora tituli: quod in psalmo nō immorabimur. Inde em̄ pendet ois versus qui cantatur. Si quis itaq̄ cognoscat qd̄ in domus fronte p̄fixū est: securus intrabit: nec cū intrauerit errabit. Hoc em̄ in ipso poste p̄notatū est: quomō interius nō eretur. **Titulus eius se ita habet. In finem in hymnis: intellectu ipsi Dauid. Cum venerunt ziphei et dixerunt ad Saul: Nōne ecce Dauid absconditus est apud nos: Qd̄ Saul p̄secutor erat sancti viri Dauid optime nouim̄: qd̄ figurā gerebat Saul tp̄alis regni: nō ad vitā: sed ad mortē p̄tinētis. et hoc vestre caritati nos cōmēdasse meminimus. Itēq̄ q̄ ipse Dauid figurā gerebat ch̄isti: vel corpis ch̄isti: et nosse debens: et recolere quod iam nostis. Quid ḡ ziphei: Uic̄ quidā erat ziph: cuius habitatores ziphei: in quorū regione se abscondiderat Dauid: cū eū vellet Saul inuenire et occidere. Isti ḡ ziphei cū hoc cognouissent: p̄diderūt eū regi p̄secutori dicentes: Nōne ecce Dauid absconditus est apud nos: Nihil quidez p̄fuit illis p̄ditio eorū: et ipsi Dauid nihil obsuit. Nāq̄ animus eorū malignus demōstratus est. Saul vero nec post eorū p̄ditionē potuit cōprehendere Dauid: sed pot̄ in ipsius regionis quadā spelūca: cū ei manib̄ datus esset occidēdus Saul: pepit illi Dauid: et qd̄ habebat in p̄tate non fecit. Ille autē q̄ rebat facē qd̄ in p̄tate non habuit. Ziphei ḡ illi viderint q̄ fuerint. Quid nob̄ psalm̄ ex illorū occasione intelligēdus offerat videamus. Queram̄ ḡ quid interpretent ziphei: Inuēim̄ florētes. Florētes ḡ nescio**

Alia lra.
† dñs puerter
deus
† plebs iur.

qui inimici erant sancto David: florescentes latent: Inueniamus eos in genere humano: si psalmum intelligeres volumus. Inueniamus hic primo David latentem: et inueniamus ei aduersarios florescentes. Attende David latentem. Mortui enim estis: dicit Aplos: membris christi: et vita vestra abscondita est cum christo in deo. Isti ergo latentes qui erunt florescentes: Cum christus inquit apparuerit vita vestra: tunc et vos cum illo apparebitis in gloria. Quando erunt isti florescentes: tunc erunt illi ziphei arefcentes. Cui namque flori illorum comparet gloria attende: Omnis caro fenum: et omnis honor carnis ut flos feni. Quis finis? Fenum aruit et flos decidit. Tunc ubi erit David: Unde quod sequitur: Verbum autem domini manet in eternum. Illa ergo duo genera hominum sunt: que et distinguere debetis: et eorum alterum eligere. Quid enim nosse tibi potest: si eligere piger es? Equidem nunc eligendi potestas adiacet: veniet tempus quando tibi potestas deest eligendi: cum iam deus sententiam non differet iudicandi. Qui sunt enim isti florescentes ziphei: nisi corpus illud Boech idumei: de quo iam locuti sumus caritati vestre ante paucos dies: de quo dictum est: Ecce homo qui non posuit deum adiutorem suum: sed sperauit in multitudine diuitiarum suarum et preualuit in vanitate sua: Isti sunt florescentes filij seculi: quos modo ex euangelio audistis: quia in sua granda astutiores sunt filijs lucis. Etenim ipsi videtur prospicere in posterum: quo nesciunt vestrum veniat. Audisti quid fecerit domino suo villicus ille faciens sibi bonum de rebus domini sui: et largiens debitoribus illius: ut cum amotus esset a villicatione susciperetur ab eis: et quis fraudes fecerit domino suo: tamen cor eius laudauit dominum eius: non attendens ad damnum suum: sed ad eius ingenium: quantomagis nos debemus ipso domino nostro Jesu christo admonete facere nobis amicos de mamona iniquitatis. Mamona enim diuitie interpretatur. Nostra autem diuitie ibi sunt ubi est domus nostra eterna in celis. Proinde pecuniaz temporalium illi appellat diuitias: qui nisi temporaliter florere non possunt: nec in eternum sibi ex his amicos facere volunt: quia veras diuitias non nouerunt. Has ergo diuitias sola iniquitas putat: florens ad tempus ut fenum. Isti sunt ziphei inimici David florescentes in seculo. Hos aliquando attendunt etiam filij lucis infirmi: et nutant eis pedes cum viderint malos felicitate florere: dicunt apud

seipos: quid non tibi potest innocetia: Quid mihi confert quod deo seruiamus: quod mandata eius custodiamus: quod neminem premo: nemini aliquid rapio: nulli noceo: quod possuz pistor? Ecce hec omnia facio: et florent illi: ego laboro. Quid enim et tu zipheus vis esse? Florent in seculo: arefcent in iudicio: et post arditatem in ignem mittentur. Hoc velis et tu: ignoras quid tibi promiserit quod ad te venit: quod in seipso hic ostenderit. Si flos zipheorum appetendus esset: ipse dominus tuus nonne et in hoc seculo florisset? An vero deerat illi ut hic posset florere? Sed hoc maluit inter zipheos latere: et dicere pontio Pilato interroganti tanquam et ipsi flori zipheorum: et suspecto de regno eius: Regnum meum non est de hoc mundo. Ergo hic latebat: et omnes toni latent hic: quia bonum eorum intus est: absconditum est: in corde est: ubi fides: ubi caritas: ubi spes: ubi thesaurus illorum. Nunquid hec bona apparent in seculo? Et hec bona latent: et horum bonorum merces latet. At vero dignitas seculi quod alba est: Mutet ad tempus. Nunquid ipse nitebit? Herba est hyemalis: usque ad estatem viret. Non ergo fiet in animo quod in alio psalmo inuenimus. Confiteatur enim quidam pro se cecidisse nutantem: et labasse gressus suos ambulantes in via dei: dum aspiceret florem quendam felicitatemque iniquorum: et postea quam cognouit quod iniquis in fine seruaret deus: et quid iustis laborantibus promitteret qui falli non poterat: agens gratias de hac cognitione ait: O bone israel deus rectis corde. Quare hoc dicis? Ad dei autem inquit pene commoti sunt pedes. Etiam: Quia zelam in peccatoribus: pacem peccatorum intuens. Confirmati sunt autem gressus eius postea quam intellexit nouissima. Hoc enim in eodem psalmo paulopost dicit: Hoc labor est animi mei: id est magna mihi questio surrexit in corde: quare homines male faciunt: et in seculo florent. Multi autem bene agunt: et in hac terra laborant. Questio ergo ista cum magna esset animi oculos meos: et laboriosa ad inuestigandum: labor est inquit animi mei: donec introeas in sanctuarium dei: et intelligam in nouissima. Que sunt ista nouissima? Que: nisi que sciimus iam in euangelio pronuntiata: Cum enim venerit filius hominis: congregabuntur ante eum omnes gentes: et sepabit eos: sicut pastor se gregat oues ab hedis: Oves ponet ad dexteram: hedos ad sinistram. Ecce iam illi ziphei sepabuntur: flamma sequitur separationem: Ubi est flos eorum qui iam ad sinistram stabunt?

Nonne tunc ingemiscunt: Nonne tunc sera penitētia torquebuntur: et dicent: quid nobis profuit superbia: et diuitiarum in tantia quod pertulit nobis: Transierunt omnia illa tanquam umbra: O ziphei ad sinistram stantes: sero penitet vos in umbra floruisse. Quare Dauid quem predebatis inter vos latere non agnoscebat: Tunc enim si corrigerem: dolor iste infructuosus non esset. Est enim dolor fructuosus et infructuosus. Fructuosus dolor nunc est cum te accusas: cum in te reprehendis malos mores tuos: cum reprehensos persequeris: persecutos excludis: illisque exclusis imitaris: exiens te veterem hominem: induens nouum: eligens potius christi opprobrium: quam florem zipheorum. Porro si tibi contigerit habenti in occulto bonum tuum et latentem inter zipheos: habenti etiam in occulto promissionem mercedis tue aliqua sublimitas seculi: noli extolli: nam si elatus ex illa fueris cades in florem zipheorum. Sic enim mulier quedam sancta Hester in illo tunc populo iudeorum: cum esset uxor regis alienigenae: ventum est ad periculum ciuium: ut deprecaretur regem pro ciuibus suis: cepit orare: et in ipsa oratione confessam est: illa omnia insignia regalia sic sibi esse uelut pannum menstruate. Si hec mulieres possent: uiri non possent. Et si hec potuit mulier iudea: non poterit ecclesia christiana: Hoc enim dixerim caritati uestre: diuitie si affluant ne apponatis cor. Abundentque et sequantur te pro speritas seculi: tu mari noli credere: nec ridenti: diuitie si affluant: si abundant: calcas eas: et suspendere ex deo tuo. Luz enim eas subter te habuerit: et ex illo pependis: cum fuerint subtracte non cades: ne forte pro malam cogitationem minimeque christianam: fiat in te quod dicitur in alio psalmo commemorato flore istorum zipheorum. Numis enim inquit profunde facte sunt cogitationes tue. Deo dicitur: nimis profunde facte sunt cogitationes tue: uir imprudens non cognosceat: et stultus non intelliget hec. Quid non intelliget: Cum exoriuntur peccatores sicut fennum: et plongati fuerint omnes qui operantur iniquitatem: ut intereant in seculum seculi: delectabit eos flos malorum. Bixerunt apud se: ecce mali florēt: puto malos amat deus: et delectatur temporali flore iniquorum: conuersi sunt ad iniquitatem ut interirent: non ad tempus sicut illi florēt: sed in seculum seculi. Unde hoc: Quia uir imprudens non cognosceat: et stultus non intelliget hec: non intras in sanctuarium dei: ut intelligat in nouissima.

Et quia difficilis est aliquantulum intellectus hic: inde cepit psalmus iste: ut Dauid lateret inter zipheos: nec delectaretur flore zipheorum: sed eligeret potius inter illos humilitatem: ut haberet apud deum absconditam claritatem. Quid ergo ei tribuitur in hoc titulo: In fine in hymnis: hoc est in laudibus. Quibus laudibus? Bona dedit dominus absultur: sicut domino placuit: ita factum est: sit nomen domini benedictum. Quasi uidebat aruisse prodita omni substantia: Absit. Folia ceciderunt: radix uiuebat. Ergo in finem in hymnis. Quid est intellectus ipsi Dauid: Intellectus contra illud: Uir imprudens non cognosceat: et stultus non intelliget hec. Intellectus ipsi Dauid: cum uenerunt ziphei et dixerunt ad Saul: Nonne ecce Dauid absconditus est apud nos: Et si absconditus est apud uos: dummodo non floreat sicut uos. Audi ergo uocem eius.

Expositio psalmi.

Deus in nomine tuo saluum me fac: et in uirtute tua iudica me. Hoc dicat ecclesia latens inter zipheos: hoc dicat cor christianum habens in occulto bonum morum suorum: sperans de occulto mercedem meritorum suorum: hoc dicat: Deus in nomine tuo saluum me fac: et in uirtute tua iudica me. Uenisti o christe: humilis apparuisti: contemptus es: flagellatus es: crucifixus: occisus es: tertio die resurrexisti: quod dragesimo die in celum ascendisti: sedes ad dexteram patris et nemo uidet: spiritum tuum inde misisti: acceperunt digni impleti amore tuo: laudem ipsius humilitatis tue pro mundum gentesque predicauerunt. Nomen tuum uideo excellere in genere humano: sed tamen infirmus nobis predicatus es. Heus enim et ille doctor gentium dixit aliquid inter nos se scire: nisi christum Jesum et hunc crucifixum: ut eius eligeremus opprobrium: magis quam gloriam florentium zipheorum. Uerum tamen de illo quid ait: Et si mortuus est ex infirmitate: sed uiuit ex uirtute dei. Uenit ergo ut moreretur ex infirmitate: uentus est ut iudicet in uirtute dei: sed pro infirmitate crucifixus clarificatus est nomen eius. Quisquis non credit in nomen clarificatum pro infirmitate: expauescet ad iudicem cum uenerit in uirtute. Ne autem quondam ille infirmus cum uenerit fortis uentilabro illo ad sinistram nos mittat: saluet nos in nomine suo: et iudicet nos in uirtute sua. Quis enim hoc tam temerarius optauerit: ut dicat deo: iudica me: Nonne pro maledicto dici solet uobis: iudicet

te deus? Ita plane: est maledictum si iudicat te in virtute sua: sed si non te saluauerit in nomine suo. **LIII** vero in nomine precedente saluauerit: salubriter in virtute consequente iudicabit. **Securus esto:** iudicium illud non tibi erit puniio si discretio. **Ma** in quodam psalmo ita dicit. **Judica me deus** et discerne causam meam de gente non sancta. **Quid est iudica me?** **Discerne me a zipheis** inquit quasi lateo. **Perituli eorum flore:** iam veniat et flos meus. **Et illo tempore** quod flos fuit temporalis: et arefcere seno decidit: flos autem meus quasi erit: **Plantati in domo domini:** in atrijs domus dei nostri florebat. **Remanet enim et nobis flos:** si qui non cadat sicut folium plantati illius ligni iuxta aquas: de quo dicitur est: **Et folium eius non decidet.** **Deus** ergo in nomine tuo saluum me fac: et in virtute tua iudica me. **Deus exaudi orationem meam:** auribus percipe verba oris mei. **Perueniant ad aures tuas** verba oris mei: quia non flore zipheorum a te desidero. **Auribus percipe verba oris mei.** **Tu percipe.** **Ma** zipheis et si sonet oratio mea non audierit: quia non intelligunt. **Temporalibus** quippe gaudet: bona eterna desiderare non nouerunt. **Ad te** perueniat oratio mea: ex desiderio eternorum tuorum beneficiorum excussa et iaculata: ad aures tuas emitto eam: adiuua eam ut perueniat: ne deficiat in itinere medio: et quasi collapsa corruat. **Sed non mihi** eueniunt modo bona que postulo: securus sum tamen quia postea veniet. **Ma** in delictis dicit quodam rogasse deum: et non exauditus bono suo. **Besideria enim** secularia incitauerunt illum ad orandum: et in tribulationibus temporalibus optauerat ut transirent tribulationes temporales: et rediret flos senis: et ait. **Beatus meus deus meus** ut quod me dereliquisti: **Gloria ipsa christi est:** si per membris suis. **Verba inquit delictorum meorum** clamaui ad te per diem nec exaudies: et nocte et non ad insipientiam mihi: iam est: et nocte clamaui et non exaudisti: et tamen si ipsum quod non exaudisti: non ad insipientiam mihi non exaudisti: si magis ad sapientiam non exaudisti: ut intelligerem quod a te petere deberem. **Ea enim** petebam: que malo meo fortassis acciperem. **Petis diuitias** o homo: quanti euersi sunt per diuitias suas: **Unde** scis: vtrum tibi sint profuturæ diuitie: **Nonne** multi pauperes tutius latebant: diuites facti mori ut lucere ceperunt: per da fortioribus fuerunt: **Quanto** melius lateret: quanto melius nescirent: que ceperunt quia non propter quod erant si propter quod habebant. **In his ergo temporalibus** fratres admonemus vos: et exhortamur in do-

mino: ut non petatis aliquid quasi fixum: si quod vobis deus expedire sciat. **Quid enim** vobis expediat omnino non scitis. **Aliquod** quod putat potuisse obesse: et quod putatis obesse si potest. **Ergo enim** estis: nolite medico dicere quod vobis medicamenta velit apponere. **Si doctor gentium** Paulus apostolus dicit. **Quid enim** oramus sicut oportet nescimus: quod stomachi nos? **Qui tamen cum** sibi videret etiam ipse prudentem orare: ut ab eo auferret stimulum carnis: angelus sathane qui eum colaphizabat: ne in magnitudine reuelationum extolleret: quid audiuit a domino: **Ma** quod factum est quod volebat: **Ma** ut fieret quod expediebat. **Quid ergo** audiuit a domino: **Ter** inquit rogavi dominum: ut auferret eum a me: et dixit mihi: **Sufficit tibi gratia mea:** nam virtus in infirmitate proficitur. **Ergo** medicamentum ad vulnus posui: quod posueram noui: quod auferendum sit noui. **Ma** recedat egrotus a manibus medici: non det consilium medico. **Ita sunt omnia ista temporalia.** **Tribulationes** sunt. **Si bene** colis deum: nouerit quia nouit quid cuique expediat. **Prosperitates** sunt magis cauende: ne ipse corrumperet animam tuam: ut ab eo que hec dedit recedat. **Ergo** iste intelligens quod ait: **Deus exaudi orationem meam:** auribus percipe verba oris mei. **Quia alieni** insurrexerunt aduersus me. **Qui alieni:** **Ma** nonne ipse dauid iudeus erat de tribu iuda? **Ipe autem** locus ziph ad tribum iuda pertinebat: iudeorum erat. **Quod ergo** alieni: **Ma** nonne ciuitate: non tribu: non cognatione: si flore. **Ma** vis nosse alienos istos? **In alio psalmo** filij alieni dicti sunt: quorum os locutus est vanitate: et dextera eorum dextera iniquitatis. **Et enumerat flores zipheorum:** quorum filij velut nouelle costabilite in iuuentute sua. **Filie eorum** compositae et ornate sicut similitudo templi. **Cellaria eorum** plena eructantia ex hoc in hoc. **Quies eorum** secunde multiplicantes in exitibus suis: boues eorum crasse: **Ma** nonne est ruina sepius: nec exitus nec clamor in plateis eorum. **Sed** vide zipheos: vide ad tempus florentes. **Beatus** dixerunt populum cui sunt. **Aderto** filij alieni. **Tu** quod latens in zipheos: **Beatus** plus cuius dominus deus ipsius. **Ex** affectu hec oratio mittit ad aures domini cum dicitur: auribus percipe verba oris mei: quia alieni insurrexerunt aduersum me. **Et potentes** quesierunt animam meam. **Non** enim modo fratres mei volunt perdere genus sanctorum: et ab huius seculi spe abstinentium. **Omnes** qui spem habent in isto se-

24. Corinthe: 12.

culo: certe cōcreti sunt: certe sibi viuūt. **U**bemē sibi aduersa sunt ista duo genera: vni eorū q̄ nō ponūt spes: nisi in reb⁹ secu- larib⁹ et tpali felicitate. et alter eorū q̄ spes suā in dño deo suo firmū ponūt. Et cū cō- cordes sunt isti ziphei: noli tu multum cre- dere p̄cordie eorum: temptatiōes defunt. **U**bi venerit aliq̄ temptatio: vt arguat ali- q̄s p̄ flore seculi: nō dico tibi offendit epi- scopū: s̄ nec ad ip̄am eccliaz accedē vult: ne cadat aliqd̄ feni. **Q**uare ista dixi fr̄es: **Q**uia mō liben⁹ audistis oēs in noīe chri- sti: et quēadmodū intelligitis ita exclama- tis ad v̄bum: nō vtiq̄ acclamaretis nisi in- telligeretis. Intellectus iste vester fructuo- sus esse debet. **U**trū aut̄ fructuosus sit: tē- ptatio interrogat: ne subito dū dicimī nri p̄ temptatiōē iuentiamī alieni: et dicatur: **A**lieni insurrexerūt aduersum me: et potē- tes q̄sierūt aīaz meā. **N**ec dicat qd̄ sequit̄. **N**ō p̄posuerunt deū aī p̄spectus suus. **Q**uā enī ponit aī p̄spectū suū deū. aī cuius p̄spectū non est nisi seculū: **Q**uō sit numus sup̄ numum: quō augeant gre- ges: quō impleant apothecae: quō dicatur aīe: habes mītra bona: iocū dare: epulare: satiare: **M**unqd̄ ponit aī p̄spectū suū illū: q̄ sic gloriānti et ita flore zipheorū intēti di- cit: stulte: s̄ est nō intelligēs: vir imprudēs hac nocte auferet aīa tua: s̄ oīa q̄ passi cui- us erūt: **N**ō p̄posuerūt deū aī cōspectus suus. **E**cce enī deus adiuuat me. **E**t ip̄i nesciūt inf̄ q̄s lateo. **S**i aut̄ deus et ip̄i ponerēt aī p̄spectū suū: inuenirēt quē- admodū me adiuuat deus. **D**ēs enī sācti adiuuant a deo: s̄ intus vbi nemo videt. **Q**uō enī maḡ est pena impiorū cōsciētia: sic magnū gaudium pioy ip̄a p̄scia. **M**am gla nra s̄ est (dixit apl̄s) testimoniū p̄scien- tie nre. **I**n hac gloria iste intus: nō in flo- re zipheorū foris: q̄ mō ait: **E**cce enī deus adiuuat me. **P**roxius q̄uis longe futura sunt q̄ p̄mittit: hodie mihi dulce et p̄ns est adiutorū. **H**odie in cordis mei gaudio i- uenio: q̄ sine cā dicūt qd̄ā: **Q**uis ondit no- bis bōa: **S**ignatū est sup̄ nos lumen vult⁹ tui dñe: dedisti iocunditatē in cor meum. **N**ō i vineā meā: nō i gregē meū: nō i cup- pā meā: nō in mēsa meā: s̄ in cor meū. **E**c- ce enī deus adiuuat me. **Q**uō te adiuuat: **E**t dñs susceptor ē aīe mee. **A**uer- te mala inimicis meis: **S**ic quō virēt: sic quō floret: igni fuāt. **I**n v̄tute tua disp̄de illos. **P**uta q̄ florent mō: puta

Alia lfa
ter non

Alia lfa
veritate

q̄ exoriunt sicut fenū: tu noli esse vir ipru- dens et stult⁹: vt h̄ attendendo intereas in se- culū seclī. **A**uertet enī mala inimicū meis. **N**am si tu fueris in corpe ip̄ius **D**avid: in v̄tute sua disp̄det illos. **I**sti floret felicitate seculi: peunt in v̄tute dei. **N**on quō flo- rent sic peunt. **F**loret enī ad tps: peunt in eternū. floret falsis bonis: peunt veris tor- mentū. **E**t in v̄tute tua disp̄de illos: q̄s i in firmitate tua tolerasti. **V**oluntarie sa- crificabo tibi. **Q**uis hoc bonū cordis vel intelligere pōt alio: dicēte si nō in seip̄o gustaret: **Q**uid ē voluntarie sacrificabo ti- bi: **B**icā tñ: capiat q̄ pōt: quō pōt. credat q̄ non pōt: oret vt possit. **M**unqd̄ tñ istum v̄sum ita p̄terire debem⁹: vt eū vob nō cō- mendem⁹: **B**ico caritati v̄re: iuitat me sa- tis amor ip̄ius aliqd̄ de illo loq̄: et gratias ago deo qd̄ intente auditis. **S**i aut̄ vos sa- stidientes audire p̄spicerem: inuit⁹ ab hoc v̄su silerē: et tñ in corde meo q̄tum dñs di- gnaret̄ p̄cedere non silerē. **V**eniat ḡ in lin- guaz: qd̄ corde p̄ceptū est. p̄ma⁹ voce: qd̄ mente fuat. **B**icamus vt possumus qd̄ sit voluntarie sacrificabo tibi. **Q**d̄ enī sacrifi- cium h̄ accipiā fratres: **A**ut qd̄ digne offe- ram dño p̄ miscōia eius: **T**ictimās q̄ram de grege ouū: arietē eligam: taurū aliq̄ in armentis p̄spiciā: thura certe de fra- beorum offeram. **Q**uid offeraz: qd̄ faciā: nisi quod ait: **S**acrificium laudis honori- ficabit me: **Q**uare ḡ voluntarie: **Q**uia gra- tis amo qd̄ laudo. **L**audo deū: et in ip̄a lau- de gaudeo. **I**p̄ius laude gaudeo: q̄ lauda- to nō erubescō. **N**on enī quēadmodū lau- datur a studiosis theatricaz nugarum vel auriga v̄l venator v̄l q̄libz histrio: et a lau- datorib⁹ suis inuitat̄: alij laudatores et ex- hortant̄ vt p̄ter clamēt: et cū oēs clamaue- rint: plerūq̄ illo victo oēs erubescūt. **N**ō ita est dñs n̄r. **L**audet̄ voluntate: amet̄ cari- tate: gratuituz sit qd̄ amat et qd̄ laudatur. **Q**uid est gr̄uitū: **I**p̄e p̄pter se nō propter aliud. **S**i enī laudas deū vt det tibi aliqd̄ aliud: iam nō gratis amas deū. **E**rubescē- res si teyroz tua p̄p̄ diuitias amaret: et for- te si tibi paup̄tas accideret: d̄ adulterio co- gitaret. **L**ū ḡ te a p̄iuge ḡtis amari vel: tu deū p̄pter aliud amabis. **Q**d̄ p̄miū acce- pturus es a deo o auare: **N**on tibi terrā: s̄ seip̄m fuat: q̄ fecit celū et terrā. **V**oluntarie sacrificabo tibi: noli ex necessitate. **S**i enī p̄pter aliud laudas deū: ex necessitate lau- das. **S**i adesset tibi qd̄ amat: nō laudares

deū. Uide qđ dicā: Laudas deū (vbi gra) vt tibi det aplā pecuniā. Si haberes aliū de amplā pecuniā nō a deo: nunqđ laudas deū: Si ḡ ppter pecuniā laudas deū: nō volūtariē sacrificas deo: s̄ ex necessitate sacrificas: qz pter illū nescio quid aliud amas. Inde dictū ē: Volūtariē sacrificabo tibi. Contemne oīa: ipm attende: z hec q̄ dedit ppter dantē bōa sunt. Nā dat prozus: dat ista tpalia. Et qbusdā bono eorū: z qbusdā malo eorū: fm altitudinē z p̄fūditatez iudiciorū suorū. In quoz iudiciorum abyssō expauit aplus dicēs: Altitudo diuitiaz sapie z scie dei: q̄ incōphensibilia sūt iudicia eius: z inuestigabiles vie ipius. Quis enim inuestigabit vias eius: aut qs comprehendit consilia eius: Flouit qñ det: cui det: qñ auferat: z cui auferat. Pete tu in h̄ tpe: qđ tibi p̄sit in posterum: pete qđ te adiuuet in eternū. Ip̄m autē gratis dilige: Quia meli⁹ ab eo nō inuenis qđ det: q̄ seipm. Aut si inuenis meli⁹: h̄ pete. Volūtariē sacrificabo tibi. Quare voluntariē: Quia gratis. Quid ē gratis. Et cōfitebor nomī tuo dñe qm bonū est. Nihil aliud nisi qz bonū ē. Nūqđ autē cōfitebor noi tuo dñe: qz das mihi aux z argētum: qz das mihi fructuosa p̄dia: quia das mihi latas diuitias: amplā pecuniā: excelētissimā dignitatē. Nō. S̄ qđ: Quia bonū ē. Meli⁹ nihil inuenio q̄ nomē tuū: Nō cōfitebor noi tuo dñe qz bonū ē. Qm̄ ex oī tribulatōe eruiisti me. Nō intellexi qz bonū est nomē tuū. Nā si h̄ possem añ tribulatōes cognoscere: forte mihi necessarie nō fuissent. Sed adhibita est tribulatio ad admonitōes: admonitio facta est ad tuā laudatōz. Nō enī intelligerē vbi essem: nisi de infirmitate mea admonit⁹ essem. Ex oibus ḡ tribulatōib⁹ eripuisti me. Et sup inimicos meos respexit ocul⁹ meus. Sup illos zipheos respexit ocul⁹ me⁹. Florē q̄ppe illoz transij altitudie cordis: z pueniēs inde ad te: respexi sup illos: z vidi qz oīs caro fenū z oīs claritas hoīs sicut flos feni: sicut quodam loco dicitur: Uidi impiū superaltari z eleuari sicut cedros libani: transij: z ecce nō erat. Quare nō erat: Quia transisti. Quid est qz transisti: Quia nō sine causa fursū cor habuisti: qz non in terra vbi putresceres remansisti. qz leuasti aiām tuā ad deū: z transcendisti cedros libani: z de illa celsitudine attēdisti: z ecce nō erat: z q̄sisti eū: z nō est inuentus

Alia lra teripuiti

Alia lra desperit

locus ei⁹. Nā labor nō est asi te: qz transisti in sanctuariū dei: z intellexisti i nouissima. Sic z h̄ ita pcludit. Et sup inimicos meos respexit oculus me⁹. Hoc ḡ agite fres cuz animis vris: erigite corda vestra: expolite aciē mētis vre: discite gratis diligere deū: discite p̄ns p̄tēnere seculū: discite voluntariē sacrificare hostiā laudis: vt transcēdētes florem feni: respiciatis sup inimicos vestros. **Explicit Tractatus de ps. LIII.**

Incipit Tractatus de ps. LIII.
Psalmi hui⁹ titulus est. In fine in hymnis intellectus ipsi dauid.

Quis sit finis cōmemoram⁹ qz nō finis. Finis enī legis chri⁹ est ad iusticiā oī credēti. Intētio enī dirigatur i finē: dirigat in xpm. Quare finis dicitur: Qm̄ qđ agim⁹ ad illū referim⁹: z cū ad eū puenerim⁹: vltra qđ queram⁹ nō habebimus. Bicit enī finis q̄ p̄sumit: z dicit finis qui p̄ficit. Aliter q̄ppe intelligim⁹ cū audim⁹. Finis est cibus q̄ manducabat: et alit̄ intelligimus cū audimus: finita est vestis q̄ terebat. In vtroqz audim⁹ finituz ē: sed cibus vt iā nō esset: vestis vt p̄fecta esset. Finis ḡ n̄ p̄fectio n̄ra esse debz: p̄fectio n̄ra chri⁹. In illo enī p̄ficimur: qz ipsius capitis mēbra sum⁹. Et dictus ē finis legis: qz sine illo nēo p̄ficit legē. Cū ḡ auditis i psalmis: In finez. multi enī psalmi ita scripti sunt: non sit via cogitatio in cōsumptionē h̄ in p̄summatōz. In hymnis i laudib⁹. Siue enī tribulemur z angustiemur: siue letemur z exultem⁹: ille laudād⁹ ē: qz i tribulatōib⁹ erudit: z i leticia p̄solat nos. Laus enī dei a corde z ore christiani recedere nō debz. nō vt laudet i p̄spersis: z maledicat in aduersis: s̄ quemadmoduz psalmus ille p̄scribit. Bndicā dñm in omī tpe sp̄ laus ei⁹ in ore meo. Gaudes: aḡsce patrem blandientē. tribularis: agnosce p̄cniē emendatē. Siue blādiat̄ siue emēdet: cuz erudit cui parat hereditatē. Quid ē ḡ intellectus ipsi dauid: Erat qđē dauid vt nouimus p̄pha sc̄tus: rex isrl: filius iesse: s̄ qz ex eius semie veit ad salutē n̄am fm carnem dñs Iesus xps: sepe illo noie iesse figurat: z dauid p̄ christo in figura ponit̄ p̄p̄t originem carnis ipi⁹. Nā fm aliqd̄ fili⁹ ē Bauid: fm aliqd̄ dñs ē dauid. fili⁹ Bauid fm carnē: dñs Bauid fm diuinitatē. Si enī p̄ ipm facta sunt oīa: p̄ ipm z ip̄e dauid fact⁹ ē: ex cui⁹ semie veit ad hoies. Proinde cū interrogassz dñs iudeos: cui⁹ esse filiū chri